

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.011.03.2018
P/18/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/024 – Kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu wyczynowego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Marta Pietruszewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/103/2018 z dnia 27.06.2018 (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Związek Piłki Ręcznej w Polsce ¹ , ul. Puławska 300A, 02-819 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Kraśnicki, Prezes (dowód: akta kontroli str. 2, 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna²

Związek Piłki Ręcznej w Polsce opracował i realizował system uzyskiwania licencji trenerskich pozwalających na prowadzenie drużyn uczestniczących we współzawodnictwie organizowanym przez ZPRP. W okresie objętym kontrolą³ przyjęte przez Związek zasady wymagały od trenerów doskonalenia zawodowego, a także przewidywały możliwość cofnięcia licencji trenerskiej w przypadku odmowy uczestnictwa w szkoleniach lub zaprzestania podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Trenerzy brali udział w szkoleniach realizowanych w ramach systemu uzyskiwania licencji, a część trenerów kadry narodowej seniorów, których wynagrodzenia były dofinansowane ze środków budżetu państwa uczestniczyła w szkoleniach organizowanych w ramach Akademii Trenerskiej⁴. Trenerzy ZPRP, zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁵, przekazywali wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu treningu i współzawodnictwa sportowego.

Pozytywnie należy ocenić podjęcie przez ZPRP współpracy z siedmioma uczelniami wyższymi w wyniku, której uczelnie prowadziły m.in. szkolenia instruktorów piłki ręcznej w ramach studiów licencjackich oraz szkolenie trenerów piłki ręcznej w ramach studiów magisterskich.

Związek w sposób prawidłowy wykorzystał i rozliczył środki na dofinansowanie wynagrodzeń trenerów kadry narodowej, jakie otrzymał z budżetu państwa w ramach zadania związanego z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy. Kwoty dofinansowania wynagrodzeń trenerów, prowadzących szkolenie zawodników kadry narodowej były zgodne z wysokością określoną przez Ministra Sportu i Turystyki⁶,

¹ Dalej: *Związek* lub *ZPRP*.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Lata 2015 – 2018 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 17 sierpnia 2018 r.).

⁴ Dalej także: *Akademia*.

⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 1263, dalej: *ustawa o sporcie*.

⁶ Dalej: *Minister*.

a sprawozdania z wykorzystania dotacji udzielonej, w latach 2015 – 2017, ze środków budżetu państwa zostały przyjęte przez Ministerstwo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Warunki organizacyjne kształcenia i doskonalenia trenerów sportu

Opis stanu faktycznego

W statucie ZPRP⁷, obowiązującym w latach 2015 – 2018, określono, że celem Związku jest m.in. organizowanie współzawodnictwa sportowego w piłce ręcznej oraz organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego o Mistrzostwo Polski i Puchar Polski w piłce ręcznej. Postanowiono, że dla realizacji ww. celu Związek wydaje licencje w szczególności dla klubów, zawodników, trenerów i sędziów uczestniczących we współzawodnictwie sportowym oraz dla agentów zawodników (§ 11 ust. 1 pkt 3), a także prowadzi szkolenie i doskonalenie kadr dla potrzeb piłki ręcznej, zwłaszcza sędziów, trenerów i instruktorów (§ 11 ust. 1 pkt 6). Dla zapewnienia jednolitości szkolenia i doskonalenia trenerów i instruktorów piłki ręcznej oraz nadzoru nad szkoleniem zawodników, w szczególności członków kadr narodowych w ramach Zarządu działała Rada Trenerów⁸ (§ 46 ust. 1). Do zadań Rady należało m.in. opracowywanie wytycznych do programów szkolenia trenerów i instruktorów oraz opiniowanie programów kształcenia kursowego trenerów na poszczególne stopnie trenerskie. Zmiany, jakie od 2013 r. wprowadzono w statucie ZPRP zostały zatwierdzone w drodze decyzji Ministra.

W latach 2015 – 2018 w strukturze organizacyjnej Biura ZPRP wyodrębniono Dział Organizacji Szkolenia⁹, który był odpowiedzialny za sprawy związane ze szkoleniem, doksztalcaniem i doskonaleniem trenerów.

(dowód: akta kontroli str. 31-33, 45, 50-57, 89-90)

W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy poziomy kwalifikacji szkoleniowych: instruktor piłki ręcznej (poziom I), trener piłki ręcznej (poziom II), trener piłki ręcznej (poziom III). Uzyskanie poszczególnego poziomu uzależnione było m.in. od ukończenia kursu instruktorskiego bądź trenerskiego organizowanego przez ZPRP, Wojewódzkie Związki Piłki Ręcznej bądź uczelnie wyższe, z którymi Związek podpisał umowy o współpracy.

Na podstawie posiadanych kwalifikacji szkoleniowych Związek wydawał licencje trenerskie, które upoważniały szkoleniowca do prowadzenia drużyn uczestniczących w systemie współzawodnictwa organizowanego przez ZPRP.

(dowód: akta kontroli str. 134)

W latach 2015 – 2018 obowiązywał Regulamin wydawania licencji trenerskich w ZPRP¹⁰, który określał w szczególności: kategorie licencji trenerskich oraz organy upoważnione do ich wydawania i cofania, warunki wydawania licencji trenerskich poszczególnych kategorii, przedłużania ich ważności oraz cofania, zasady prowadzenia ewidencji wydanych legitymacji trenerskich i wysokość opłat za wydanie licencji trenerskich poszczególnych kategorii.

⁷ Przyjęty uchwałą Nr 9 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczego Delegatów ZPRP z 7.10.2012 r., zmieniony uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczego Delegatów ZPRP: Nr 7 z 30.06.2015 r., Nr 7 z 25.06.2016 r., Nr 8 z 2.10.2016 r., Nr 8 z 17.06.2017 r., Nr 6 z 30.06.2018r.

⁸ W latach 2015 – 2018 obowiązywał Regulamin Rady Trenerów ZPRP zatwierdzony uchwałą Zarządu ZPRP Nr 11/13 z 28.04.2013 r., zmieniony uchwałą Zarządu Nr 16/17 z 23.04.2017 r.

⁹ Do 3.11.2016 r. Dział Organizacji Szkolenia i Przygotowania Imprez.

¹⁰ Zatwierdzony uchwałą Zarządu ZPRP nr 30/13 z 1.09.2013 r., zmieniony uchwałami Zarządu Nr 16/14 z 27.06.2014 r., 26/15 z 29.06.2015 r., i Nr 7/18 z 4.03.2018 r.

Zgodnie z § 3 ust.1 ww. Regulaminu, obowiązywały trzy kategorie licencji trenera: A, B i C. Licencja trenera kategorii A upoważniała do prowadzenia drużyn klubowych wszystkich klas rozgrywkowych oraz zespołów reprezentacyjnych wszystkich kadr narodowych; kategorii B do prowadzenia drużyn II ligi i niższych seniorskich klas rozgrywkowych oraz rozgrywek młodzieżowych; kategorii C do prowadzenia drużyn wszystkich klas rozgrywek młodzieżowych.

(dowód: akta kontroli str. 110-112)

Licencję trenera piłki ręcznej mogła uzyskać osoba, która spełniła warunki wynikające z art. 41 ust. 3 ustawy o sporcie¹¹ oraz wymogi określone dla poszczególnych kategorii licencji trenera.

Zgodnie z postanowieniami ww. Regulaminu, wydanie licencji trenera danej kategorii było uwarunkowane m.in.:

- kategoria A - ukończeniem kursów szkoleniowych dla trenerów piłki ręcznej (poziom III), organizowanych przez ZPRP, Europejską Federację Piłki Ręcznej (EHF) lub inne upoważnione przez Związek podmioty¹² oraz ukończeniem kursokonferencji szkoleniowych dla trenerów piłki ręcznej, organizowanych przez ZPRP, EHF, Międzynarodową Federację Piłki Ręcznej (IHF) lub inne upoważnione podmioty (§ 8 ust. 1 pkt 3 i 4 Regulaminu wydawania licencji);
- kategoria B - ukończeniem kursów szkoleniowych dla trenerów piłki ręcznej (poziom II), organizowanych przez ZPRP lub inne upoważnione przez Związek podmioty oraz ukończeniem aktualnej kursokonferencji szkoleniowej dla trenerów piłki ręcznej, organizowanych przez ZPRP, EHF lub inne upoważnione podmioty (§ 7 ust. 1 pkt 3 i 4 Regulaminu);
- kategoria C - uczestnictwem z wynikiem pozytywnym w kursie trenerów piłki ręcznej (poziom I), zatwierdzonym przez ZPRP oraz uczestnictwem w aktualnej kursokonferencji doształcającej trenerów piłki ręcznej, organizowanej przez ZPRP lub inne podmioty upoważnione przez Związek (§ 6 ust.1 pkt 3 i 4 Regulaminu).

Osoby, które posiadały dyplomy trenerów piłki ręcznej poszczególnych klas, wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed 23 sierpnia 2013 r., nie były zobowiązane do uczestnictwa w kursach trenerskich, a jedynie do ukończenia aktualnej kursokonferencji szkoleniowej.

(dowód: akta kontroli str. 113 -115)

Licencja trenerska, wydawana była na jeden sezon rozgrywkowy, a opłaty za jej wydanie wynosiły: licencja A – 500 zł; licencja B – 250 zł; licencja C - 150 zł¹³.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 Regulaminu wydawania licencji osoby ubiegające się o licencję trenera piłki ręcznej kategorii C musiały przedstawić uwierzytelnioną kopię świadectwa ukończenia szkoły średniej, policealnej lub dyplomu ukończenia studiów wyższych. Natomiast osoby ubiegające się o licencję kategorii B i A, zgodnie z § 7

¹¹ Zgodnie z art. 41 ust. 3 ustawy o sporcie, trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe może być osoba, która ukończyła 18 lat, posiada, co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe, posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 46-50, lub określone w rozdziale XIX, XXIII, z wyjątkiem art. 192 i art. 193, rozdziale XXV i XXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

¹² Według I Wiceprezesa ZPRP zadania z obszaru szkolenia i doskonalenia zawodowego instruktorów i trenerów realizowały, na mocy odrębnych porozumień, Wojewódzkie Związki Piłki Ręcznej. ZPRP w zakresie szkolenia trenerów i instruktorów piłki ręcznej współpracował także m.in. z Wyższą Szkołą Trenerów Sportu w Warszawie, Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach, Akademią Wychowania Fizycznego w Warszawie, Akademią Wychowania Fizycznego w Krakowie.

¹³ Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 4 Regulaminu wydawania licencji, za wydanie licencji trenera piłki ręcznej dla obcokrajowca pobiera się opłatę w wysokości 1500 zł.

ust. 1 pkt 2 oraz § 8 ust. 1 pkt 2 ww. Regulaminu, musiały przedstawić zaświadczenie o zatrudnieniu w charakterze szkoleniowca¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 113-115, 119)

Wszystkie osoby ubiegające się o licencję trenera piłki ręcznej, każdej kategorii, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1, § 7 ust. 1 pkt 1, § 6 ust. 1 pkt 2 Regulaminu wydawania licencji, były zobowiązane do przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego, o nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne, wyszczególnione w art. 41 ust. 3 pkt 4 ustawy o sporcie.

Od 29 czerwca 2015 r. Regulamin wydawania licencji (§ 11 ust. 3 pkt 2), nakładał na osoby ubiegające się o przedłużenie ważności licencji obowiązek złożenia oświadczenia w ww. zakresie.

I Wiceprezes ZPRP poinformował, że: *wymóg przedstawienia informacji z KRK dotyczył trenerów, którzy po raz pierwszy występowali o wydanie licencji trenerskiej i trenerów, którzy nie występowali o wydanie licencji w roku poprzednim lub mieli dłuższą (np. kilkuletnią) przerwę w pracy szkoleniowej.*

(dowód: akta kontroli str. 113-119, 121, 135)

Zgodnie z § 11 ust. 3 pkt 3 Regulaminu wydawania licencji osoby, które ubiegały się o przedłużenie licencji trenera piłki ręcznej były zobowiązane do udziału w kursokonferencjach doszkalających, organizowanych przez ZPRP, EHF lub inne upoważnione podmioty. Związek ogłaszał przed sezonem rozgrywkowym listę kursokonferencji uprawniających do ubiegania się o wydanie licencji. Stosownie do § 12 ust. 3 pkt 1 ww. Regulaminu licencję można było cofnąć w przypadku odmowy uczestnictwa w szkoleniach doszkalających lub zaprzestania podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

I Wiceprezes wyjaśnił, że: *poza wymaganym uczestnictwem w jednej licencyjnej konferencji rocznie, organizowanej przez ZPRP, EHF, IHF lub inne podmioty działające z upoważnienia lub we współpracy ze Związkiem nie określono wymogów kształcenia ustawicznego trenerów.*

(dowód: akta kontroli str. 113, 117-118, 135)

ZPRP nawiązał współpracę z uczelniami wyższymi w zakresie kształcenia i doskonalenia trenerów Związku. Od 2014 r. ZPRP współpracował z Akademią Wychowania Fizycznego w Krakowie, Akademią Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku oraz Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach. Od 2015 r. Związek współpracował z Akademią Wychowania Fizycznego w Warszawie, Akademią Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Uniwersytetem Szczecińskim, a od 2016 r. z Uniwersytetem Zielonogórskim. Zadania wykonywane przez uczelnie na rzecz Związku dotyczyły szkolenia instruktorów i trenerów piłki ręcznej w ramach studiów I i II stopnia, studiów podyplomowych oraz kursów specjalistycznych.

(dowód: akta kontroli str. 152-198)

Związek nie określił w sposób formalny sposobu przekazywania wiedzy teoretycznej i praktycznej przez trenerów.

I Wiceprezes ZPRP wyjaśnił, że: *ustawodawca w art. 41, ust. 3, pkt 2 ustawy o sporcie nie narzuca określenia sposobu przekazywania wiedzy teoretycznej i praktycznej przez trenerów. Uczestnictwo trenerów piłki ręcznej o najwyższych uprawnieniach krajowych i międzynarodowych w szkoleniach zawodników i trenerów zostało zapisane w kontraktach trenerskich osób zatrudnionych na stanowiskach*

¹⁴ Dla kategorii B wymagane było prowadzenie, przez co najmniej trzy lata, zespołów młodzieżowych lub prowadzenie zajęć sportowych w SMS ZPRP. Dla kategorii A wymagane było prowadzenie, przez co najmniej dwa lata, zespołów II ligi lub niższych klas seniorskich albo działanie w składzie osób towarzyszących zespołom superligi i I ligi.

trenerów głównych lub trenerów asystentów w ZPRP. Ponadto nie wszyscy trenerzy na poziomie III w Polsce mogą uczestniczyć, jako wykładowcy na kursach i konferencjach szkoleniowych dla innych szkoleniowców, przede wszystkim ze względu na liczbę trenerów (łącznie ponad 250 osób).

W latach 2015 – 2018 organizowano szkolenia wynikające z Regulaminu wydawania licencji w ZPRP. W ramach ww. szkoleń trenerzy Związku przekazywali aktualną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego, o czym stanowi art. 41. ust. 2 ustawy o sporcie. W ww. okresie zorganizowano w sumie 77 kursów i konferencji, podczas których łącznie 101 trenerów przekazywało swoją wiedzę dla 4 700 uczestników¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 139, 203, 261, 274)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie warunków organizacyjnych kształcenia i doskonalenia trenerów sportu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Związek Piłki Ręcznej w Polsce uregulował zasady uzyskiwania licencji trenerskich pozwalających na prowadzenie drużyn uczestniczących we współzawodnictwie organizowanym przez ZPRP. Zgodnie z Regulaminem wydawania licencji, w latach 2015 – 2018, licencję trenera piłki ręcznej mogła uzyskać osoba, która spełniła warunki określone w art. 41 ust. 3 ustawy o sporcie. Ponadto, przyjęte regulacje wymagały od trenerów obowiązkowego uczestnictwa w kursokonferencjach doszkalających. Odmowa uczestnictwa w szkoleniach lub zaprzestanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych wiązały się z możliwością cofnięcia licencji trenerskiej. NIK pozytywnie ocenia nawiązanie przez Związek współpracy w zakresie szkolenia trenerów i instruktorów piłki ręcznej z siedmioma uczelniami wyższymi, m.in. z Akademią Wychowania Fizycznego w Krakowie, w Katowicach i w Warszawie. Efektem współpracy było m.in. prowadzenie przez ww. uczelnie szkolenia instruktorów piłki ręcznej w ramach studiów licencjackich oraz szkolenie trenerów piłki ręcznej w ramach studiów magisterskich.

2. Kształcenie i doskonalenie zawodowe trenerów sportu

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą liczba trenerów i instruktorów piłki ręcznej, posiadających licencję szkoleniową uprawniającą do uczestnictwa w systemie współzawodnictwa sportowego organizowanego przez ZPRP wyniosła¹⁶: w 2015 r. - 252 trenerów i 603 instruktorów sportu; w 2016 r. – 366 trenerów i 636 instruktorów; w 2017 r. – 379 trenerów i 651 instruktorów; w 2018 r. 397 trenerów i 618 instruktorów. W 2018 r. w porównaniu do 2012 r. łączna liczba trenerów i instruktorów wzrosła o 363 osoby¹⁷, tj. o 55,7%.

W 2018 r. w porównaniu do 2015 r. liczba licencjonowanych trenerów wzrosła o 145 osób tj. o 57,5%. Liczba licencjonowanych zawodników w 2018 r. wyniosła 19 686 osób i w porównaniu do 2015 r. była mniejsza o 1 497 zawodników tj. o 7,1%. Spadek liczby licencjonowanych zawodników wynika ze zmiany sposobu ich rejestracji – od 2017 r. uwzględnia się wyłącznie zawodników faktycznie posiadających licencję zawodniczą i uprawnionych do gry w danym sezonie rozgrywkowym.

(dowód: akta kontroli str. 13-14, 135-136)

¹⁵ Liczba osób uczestniczących w szkoleniach (trenerzy oraz instruktorzy), wynika z list obecności, potwierdzonych podpisem każdego uczestnika. Jedna osoba mogła uczestniczyć w więcej niż w jednym szkoleniu.

¹⁶ Według stanu na 1 stycznia każdego roku.

¹⁷ W 2012 r. było łącznie 652 trenerów i instruktorów piłki ręcznej posiadających licencję szkoleniową uprawniającą do uczestnictwa w systemie współzawodnictwa sportowego organizowanego przez ZPRP.

Liczba trenerów objętych dofinansowaniem z budżetu państwa w ramach przygotowań zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich wyniosła: w 2015 r. - 5, w 2016 r. - 9, w latach 2017 i 2018 po 10. W 2018 r. liczba trenerów wzrosła o 5 osób w porównaniu do 2015 r. Liczba zawodników objętych dofinansowaniem w 2018 r. wyniosła 133 osoby i w porównaniu do 2015 r. wzrosła o 38 osób tj. o 40%.

(dowód: akta kontroli str.15)

Liczba licencji trenerskich, według stanu na 1 stycznia, wyniosła: w 2018 r.- 1015 (w tym: 161 licencji trenera kategorii A, 236 licencji trenera kategorii B, 618 licencji trenera kategorii C); w 2017 r. - 1030 (137 licencji A, 242 licencji B, 651 licencji C); w 2016 r. - 1002 (128 licencji A, 238 licencji B, 636 licencji C); w 2015 r. - 855 (80 licencji A, 172 licencji B, 603 licencji C).

W 2018 r. w porównaniu do 2015 r., łączna liczba wydanych licencji wzrosła o 18,7%, w tym w poszczególnych kategoriach: o 101,3% - kategoria A; o 37,2% - B; o 2,5% - C. Liczba licencji uprawniających do szkolenia najmłodszych zawodników przedstawiała się następująco: w 2015 r. - 855, w 2016 r. - 1002, w 2017 r. - 1030 i w 2018 r. - 1015.

(dowód: akta kontroli str. 16, 218)

W latach 2015 - 2018 wszyscy trenerzy asystenci trenera głównego kadry narodowej seniorów¹⁸, których wynagrodzenie było dofinansowane z budżetu państwa w ramach programów Ministra na zadania związane z przygotowaniem kadry narodowej do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy, spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 41. ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy o sporcie.

(dowód: akta kontroli str. 252-254)

W 2017 r. wyższe wykształcenie posiadało 132 trenerów z licencją kategorii A (96,4%) oraz 218 trenerów z licencją kategorii B (90,1%). Pozostali trenerzy z kategorią A i B posiadali wykształcenie średnie. Wszyscy trenerzy asystenci trenera kadry narodowej juniorów i seniorów, których w 2017 r. wynagrodzenie było dofinansowane z budżetu państwa posiadali wykształcenie wyższe¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 17, 18)

W latach 2015 - 2017 Związek wydatkował łącznie 15 596,7 tys. zł w ramach programów dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy²⁰. W 2017 r. koszty szkoleniowe wyniosły 2 278,0 tys. zł i były niższe o 744,6 tys. zł (o 24,6%) w porównaniu do 2015 r. Koszty wspomaganie szkolenia wyniosły 2 661,1 tys. zł i były wyższe niż w 2015 r. o 1 365,9 tys. zł (o 105,4%). Koszty pośrednie wyniosły 495,0 tys. zł i były niższe o 107,7 tys. zł (o 17,9%) w porównaniu do 2015 r.

Udział środków budżetowych w całkowitym koszcie zadania wyniósł: w 2015 r. - 75,7%, w 2016 r. - 80,8%, w 2017 r. - 90,4%, w 2018 r. (plan) - 91,3%.

Udział kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich wyniósł: w 2015 r. - 13,9%, w 2016 r. - 14,5%, w 2017 r. - 10%, w 2018 r. (plan) - 11,5%. Koszty pośrednie nie

¹⁸ Odpowiednio: 2, 4, 5 i 6 trenerów asystentów trenera głównego kadry narodowej seniorów.

¹⁹ 12 trenerów asystentów trenera głównego kadry narodowej juniorów oraz pięciu trenerów asystentów trenera głównego kadry narodowej seniorów.

²⁰ Dalej: *programy dofinansowania*.

przekroczyły limitów określonych przez Ministra w programach dofinansowania obowiązujących w latach 2015-2018²¹.

(dowód: akta kontroli str. 201)

Wynagrodzenie kadry trenerskiej i osób współpracujących, dofinansowane ze środków budżetu państwa otrzymało:

- w 2015 r. trzech trenerów głównych kadry narodowej, dwóch asystentów trenera głównego, osiem osób współpracujących,
- w 2016 r. pięciu trenerów głównych kadry narodowej, czterech asystentów trenera głównego, dziewięć osób współpracujących,
- w 2017 r. pięciu trenerów głównych kadry narodowej, pięciu trenerów asystentów, 13 osób współpracujących,
- w 2018 r. czterech trenerów głównych kadry narodowej, sześciu asystentów trenera głównego, dziesięć osób współpracujących.

W latach 2015 – 2017 łączna kwota dofinansowania wynagrodzeń trenerów kadry narodowej i osób współpracujących wyniosła 2 663,0 tys. zł, w tym: dofinansowanie wynagrodzeń trenerów – 1 349,2 tys. zł²² (50,7% całości kwoty dofinansowania wynagrodzeń), dofinansowanie wynagrodzeń osób współpracujących - 1 313,8 tys. zł (49,3% całości ww. dofinansowania).

(dowód: akta kontroli str. 202)

W okresie objętym kontrolą, najniższa kwota dofinansowania wynagrodzenia trenera głównego wyniosła 4,0 tys. zł, a najwyższa 16,0 tys. zł²³. Najwyższe dofinansowanie do wynagrodzenia otrzymywało w 2017 r. dwóch trenerów głównych kadry narodowej, po uzyskaniu zgody Ministra. W obu przypadkach zwiększono dofinansowanie na wniosek Prezesa ZPRP, z uwagi na dodatkowe zadania i obowiązki trenerów głównych kadry narodowej²⁴. Związek nie występował o zwiększenie dofinansowania wynagrodzeń trenerów z uwagi na zdobyte medale²⁵.

Dla trenera asystenta najniższa kwota dofinansowania wyniosła 3,0 tys. zł, a najwyższa 5,6 tys. zł. Dofinansowanie do wynagrodzeń trenerów kadry narodowej było zgodne z wysokością określoną przez Ministra w programie dofinansowania obowiązującym w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 202, 250, 295)

Trenerzy asystenci, których wynagrodzenia w latach 2015–2018 były dofinansowane z budżetu państwa posiadali ważne licencje trenerskie wydane przez ZPRP.

(dowód: akta kontroli str. 255)

Według informacji I Wiceprezesa ZPRP, opłaty pobierane za wydawanie licencji trenerskich przeznaczane były głównie na dofinansowanie organizacji kursów i konferencji dla trenerów ubiegających się o licencje, w tym m.in. na wynagrodzenia za prowadzenie wykładów tematycznych, wynajem sal wykładowych, materiały szkoleniowe dla uczestników. Opłaty były przeznaczane także na zadania statutowe Rady Trenerów m.in. na zakup licencji do programu szkoleniowego, nagrania meczów, przygotowanie filmów szkoleniowych.

²¹ Decyzja nr 13 Ministra Sportu i Turystyki z 5.12.2014 r., Decyzja Ministra Sportu i Turystyki nr 45 z 13.11.2015 r., Decyzja Ministra Sportu i Turystyki nr 55 z 5.12.2016 r., Decyzja Ministra Sportu i Turystyki nr 59 z 20.12.2017 r.

²² W tym 893,6 tys. zł dla trenerów głównych kadry narodowej i 455,0 tys. zł dla trenerów asystentów.

²³ W dwóch przypadkach zwiększono dofinansowania wynagrodzenia o 7 tys. zł.

²⁴ Zgodnie z rozdz. VII pkt 4 programu dofinansowania, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 55 Ministra z 5.12.2016 r., w uzasadnionych przypadkach, w ramach obowiązującej umowy, Zleceniobiorca może, zwiększyć dofinansowanie wynagrodzenia trenera głównego. Zwiększenie dofinansowania wynagrodzenia trenera głównego wymaga uprzedniej akceptacji Ministra, i nie może przekroczyć stawki dofinansowania wynagrodzenia trenera asystenta, tj. 7 tys. zł/mies.

²⁵ W 2015 r. kadra narodowa seniorów zdobyła brązowy medal Mistrzostw Świata.

(dowód: akta kontroli str. 136)

W ramach przygotowań zawodników kadry narodowej do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy trenerzy kadry narodowej brali udział w doszkalanu zawodowym w formie konferencji szkoleniowych. W latach 2015-2018 trenerzy wzięli udział w sześciu konferencjach zorganizowanych przez ZPRP²⁶. W 2017 r. dofinansowanie z budżetu państwa poniesione na szkolenia wyniosło 49 944,71 zł, a w 2018 r. - 45 846, 25 zł. W latach 2015-2016 Związek nie wykorzystał środków budżetowych na szkolenia trenerów.

(dowód: akta kontroli str. 204)

W 2015 r., spośród trzech trenerów głównych kadry narodowej seniorów, których wynagrodzenie było dofinansowane ze środków budżetu państwa, żaden nie uczestniczył w Akademii Trenerskiej, natomiast uczestniczyli wszyscy trenerzy asystenci trenera głównego. W 2016 r., spośród pięciu trenerów głównych, jeden uczestniczył w Akademii, a spośród czterech trenerów asystentów dwóch. W 2017 r. spośród czterech trenerów głównych kadry narodowej seniorów, jeden uczestniczył w Akademii Trenerskiej, a spośród pięciu trenerów asystentów czterech.

(dowód: akta kontroli str. 214)

I Wiceprezes Związku wyjaśnił, że *najczęstszymi przyczynami braku udziału trenerów kadr narodowych zatrudnionych w ZPRP w Akademii Trenerskiej są: ograniczona liczba miejsc szkoleniowych przeznaczonych dla każdego polskiego związku sportowego bądź pokrywające się terminy szkoleń i centralnych zgrupowań treningowych lub zawodów międzypaństwowych. Związek zabiega o jak najliczniejszy udział trenerów kadr narodowych w pilce ręcznej w szkoleniach i konferencjach organizowanych w ramach Akademii Trenerskiej niestety nie zawsze możliwe jest uczestnictwo trenerów głównych w takich szkoleniach. Dla Związku równie istotne jest szkolenie i doszkalanie trenerów asystentów i innych trenerów szkolenia centralnego.*

(dowód: akta kontroli str. 261-261)

Uwaga dotycząca badanej działalności

NIK dostrzega, że trenerzy kadry narodowej uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego, zwraca jednak uwagę, że udział trenerów kadry narodowej (których wynagrodzenia były dofinansowane z budżetu państwa) w szkoleniach organizowanych przez Instytut Sportu w ramach Akademii Trenerskiej był w 2017 r. obowiązkowy.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego trenerów sportu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Związek zgodnie z zasadami określonymi przez Ministra, wydatkował otrzymane w latach 2015-2017 środki z budżetu państwa na dofinansowanie wynagrodzeń trenerów kadry narodowej, realizujących zadania związane z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata i Europy. Związek przestrzegał przepisów Regulaminu wydawania licencji trenerskich, a wszyscy trenerzy asystenci kadry narodowej spełniali kryteria licencyjne ZPRP, niezbędne do pracy z kadrą narodową i posiadali ważne licencje trenerskie. Trenerzy podnosili swoje kwalifikacje zawodowe poprzez uczestniczenie w organizowanych szkoleniach. Nie wszyscy trenerzy kadry narodowej uczestniczyli w szkoleniach Akademii Trenerskiej organizowanych przez Instytut Sportu.

²⁶ W 2015 r. w dwóch konferencjach wzięło udział po 5 trenerów; w 2016 r. w jednej konferencji uczestniczyło 5 trenerów; w 2017 r. w dwóch konferencjach wzięło udział odpowiednio 10 i 2 trenerów; w 2018 r. w jednej konferencji, w której uczestniczyło 6 trenerów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁷, o kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia   sierpnia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Marta Pietruszewska
starszy inspektor k.p.

---

²⁷Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.